

Výtvarné vyjadrovacie prostriedky I.

ŠKVRNA

Vo výtvarnom umení hovoríme o škvrne ako o NÁHODNOM ÚTVARE, ktorý vzniká bez možnosti ovplyvniť jej tvar vôľou.

Môže mať stopu po dotyku nástroja na materiál – je to teda STOPA.

Náhodný proces môžeme ovplyvniť celkovou koncepciou diela, kedy volíme technický postup vytváranie škvŕn:

-kvapaním

-rozpíjaním (maľba do mokrého podkladu)

-rozfúkavaním

-monotypia

-benzínový papier

-posypávanie soľou

Z nevedomého, náhodného sa stáva zámerný, autorom riadený proces.

Autor má možnosť komunikovať s divákom - ovplyvňovať pôsobenie diela na diváka.

vybraní umelci , ktorý využívajú škvŕnu, fl'ak vo svojej tvorbe:

Jakub Švéda

Tomáš Césařovský

Marlen Dumas

Vladimír Boudník

Jiří Georg Dokoupil

škvŕny v iných odboroch: mikroskopické zväčšeniny, fraktály, zvieracie motývy – sfarbenie kože/ srsti, pigmentové škvŕny... (aké d'alsie?)

Český výtvarník maluje lidské tváře jen ze skvrn - Dizajnmag

Pavel Příkazký

„První takové kresby vznikly z kávového lógru, ve kterém byl nějaký romantický nebo civilní výjev, to souviselo s tím, když se věští z kávové sedliny.“

<http://www.designmagazin.cz/umeni/42021-cesky-vytvarnik-maluje-lidske-tvare-jen-ze-skvrn.html>

<http://www.designmagazin.cz/umeni/42021-cesky-vytvarnik-maluje-lidske-tvare-jen-ze-skvrn.html>

Action painting – maľba ako akcia

Jackson Pollock

techniky: dripping, liatie farby na vodorovnú plochu, frkani

Jackson Pollock Number 14, Gray Yale University Art Gallery

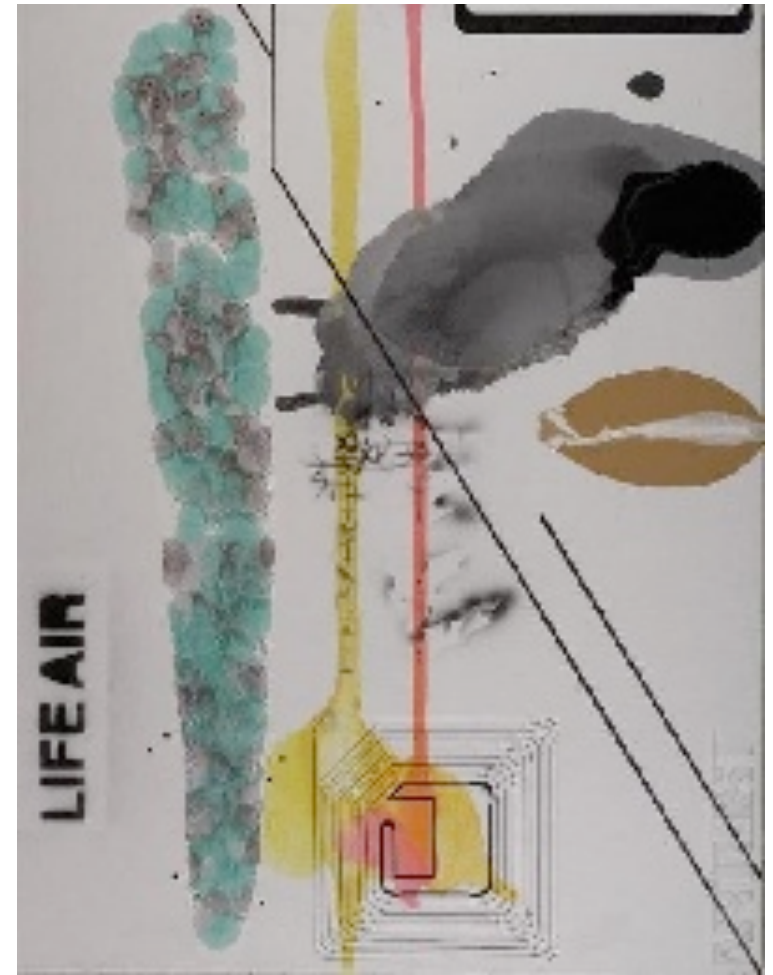

KELLIE | P HOTOGRAPHIE

Jakub Švéda

techniky: sprejovanie cez šablony, frkanie farby, stiekanie farby, dokresľovanie

Tomáš Císařovský

techniky: maľba do mokrého podkladu, rozpíjanie

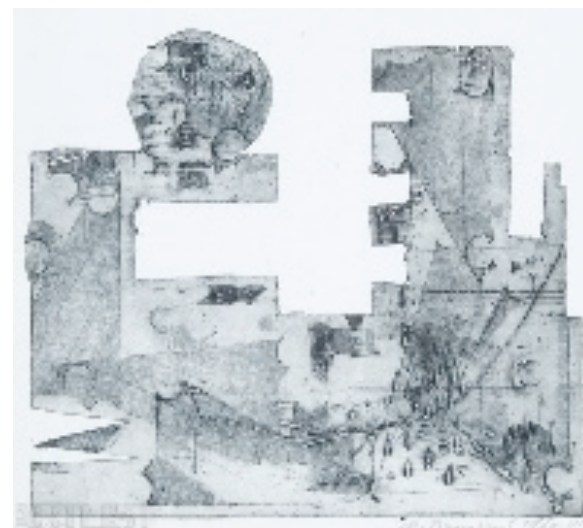
Marlen Dumas

techniky: akvarelová maľba do mokrého podkladu

Vladimír Boudník

techniky: dokresľovanie do fľakov na omietke

Vladimír Boudník

techniky: grafika- monotypia, otisk farbnej plochy

(Rorchakov test)

Jiří Georg Dokoupil

Techniky: sviečková maľba, maľba sadzov

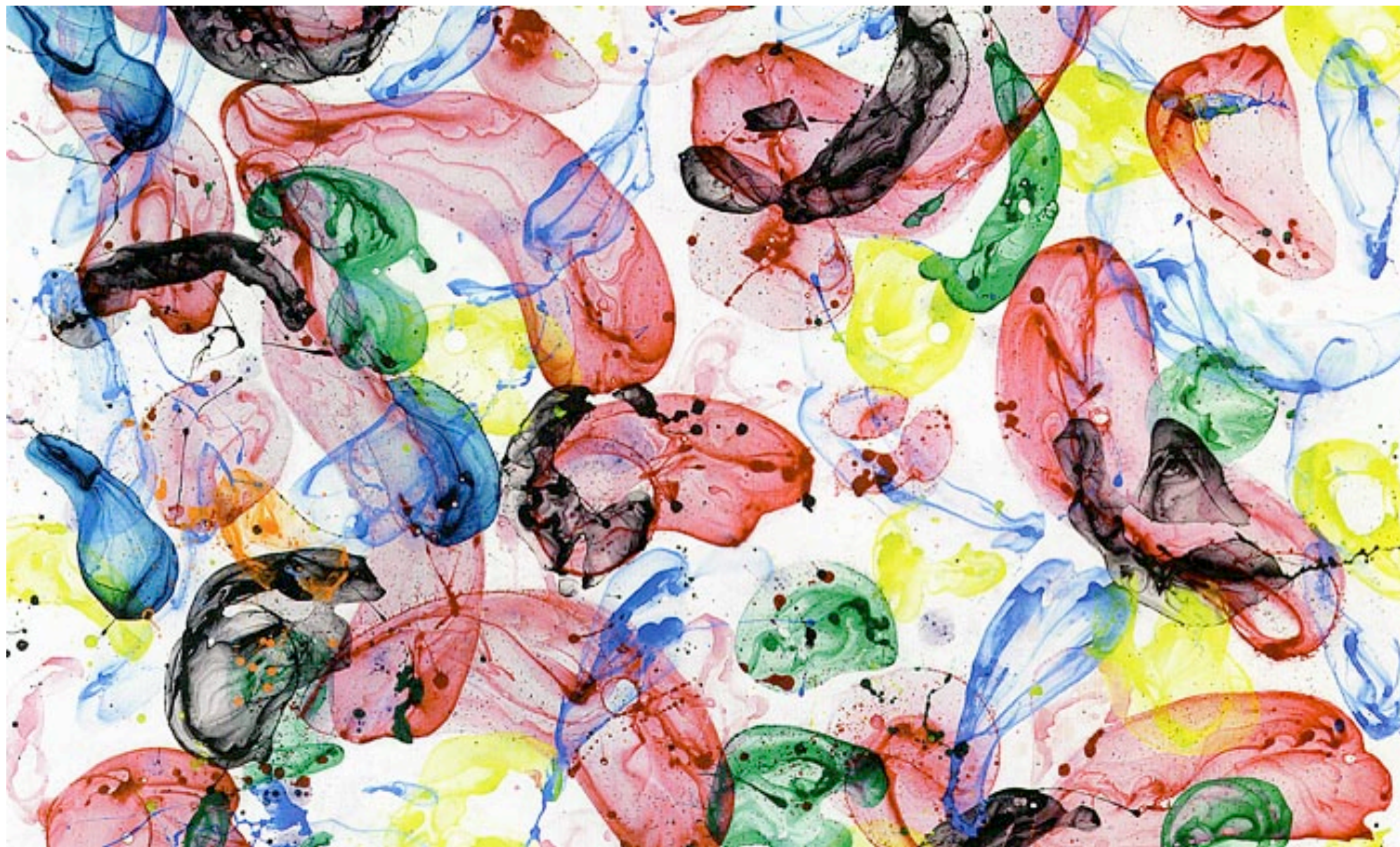

Jiří Georg Dokoupil

technika: jazda pneumatikami, obtláčanie rôznych predmetov na plochu plátna

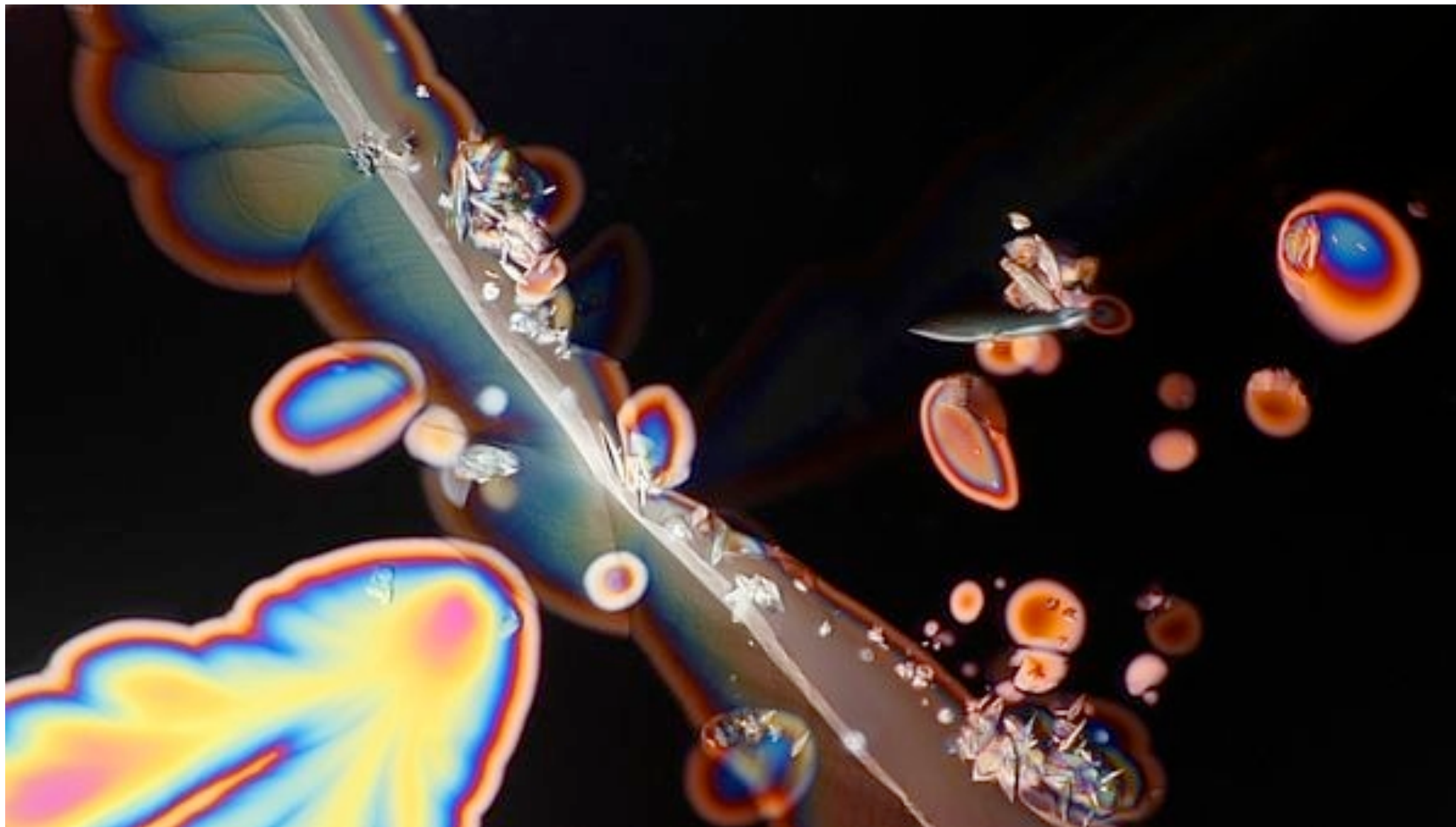

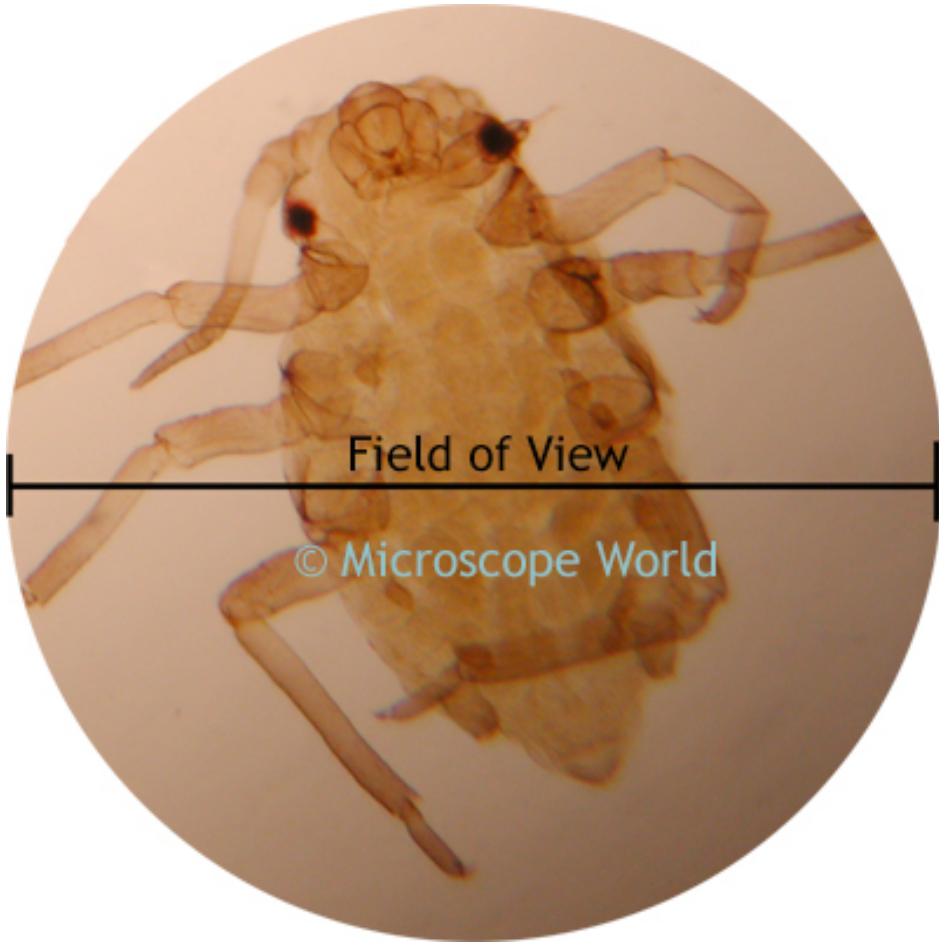
techniky: zanechávanie stôp mýdlovou vodou

Gary Greenberg

techniky: fotografie mikroskopických zvětšení kvetov a jedla

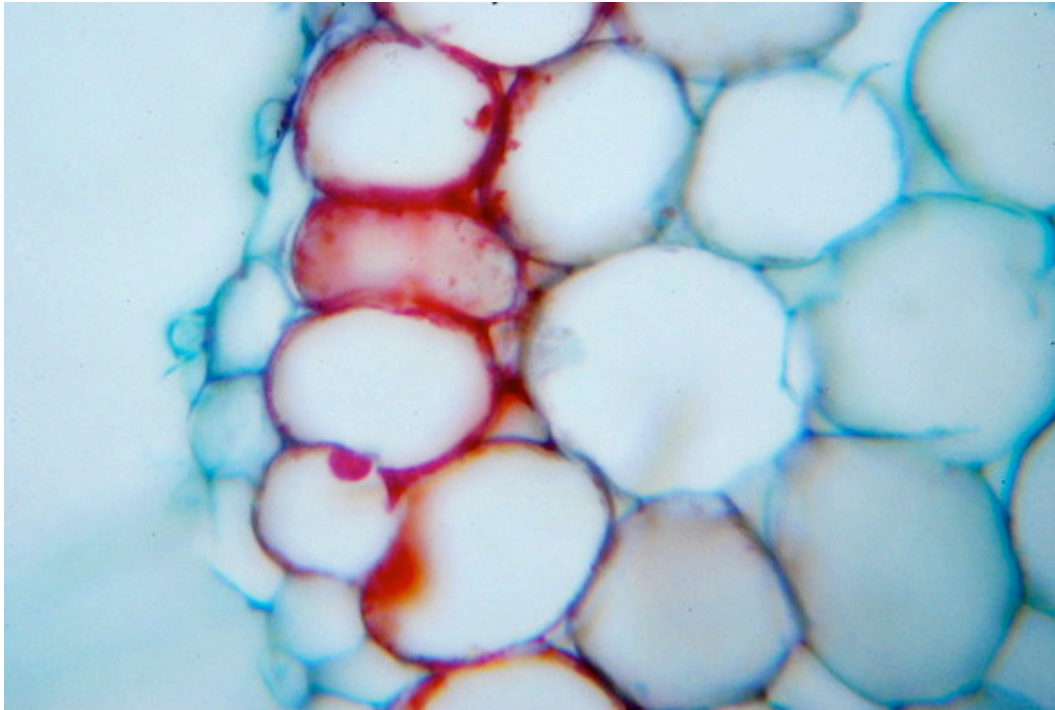

Mikroskopický zvětšenina

Marlene Dumas

Mikroskopický pohľad na bunku

Jiří Georg Dokoupil

Sfarbenie zvierat, zvieracie vzory - macro fotografia krídla motýľa

Metodológia:

vybraný problém: ŠKVRNA, TVAR

úloha/ opis procesu:

a., maľba obrazu prostredníctvom škvŕn /obtlačky štetca, vaty, a pod./, haptická skúsenosť z maľby – brodenie sa farbou.

b., experimentovanie s netradičnými technikami – kresba sviečkovým dymom, obtláčanie roznych predmetov, jazdenie kolom po plátne, chodenie po plátne, maľba farebnou mýdlovou vodou...

c., komunikácia – doplnenie škvŕny na čitateľný tvar – hľadanie tvarov vo škvŕne. Škvŕna je primárny neartikulovateľný tvar, výraz mimovoľného gesta ruky, náhodného dotyku, obtlačku nástroja predmetu, rozvalcovanej farby...

asociácie, fantazijne dopĺňanie alebo interpretácia (rorchakov test) – slovom názvom, výtvarným doplnením,

d., skladanie škvŕn umožňuje výstavbu tvarov

námetové možnosti:

- vychádza sa z neurčitosti, neplánovania a náhody ako stopy aktivity/ gesta – akčná kresba, maľba.

Výsledok je predmetom interpretácie žiaka – dohľadávanie tvaru

pozn. tvar škvŕny musí byť jednoduchý, aby podporoval obrazotvornosť žiaka

pr.: krkváž nafarbeného papiera, dekalk

technické možnosti:

- dekalk – otisk obojstranný

- dripping: kapanie, cákanie, vrstvenie,

- monotypia – obtisk,

- hra s bublifukom resp. mýdlovou vodou

- krčenie, skládanie farbeného papiera alebo následné vytváranie škvŕn

- dokresľovanie a domal'ovávanie – rôzne kresliarske a maliarske materiály

edukačný cieľ:

a., artikulácia neartikulovateľného tvaru

b., interpretácia neurčitého/ abstraktného

c., využitie nepresných tvarov na zobrazovanie

d., rozvoj obrazotvornosti, predstavivosti

Akce Experiment s bublinami.

<https://plus.google.com/photos/109854283534705559584/albums/5818507461416729505>

